

ועוד הקשה רבה: וכי לית ליה לרבי שמעון גזירה שוה ממצורע? והתניא: רבי שמעון אומר, כל מקום שנאמר יד אינה אלא ימין, וכל מקום שנאמר אצבע אינה אלא ימין

ודין זה אין לו מקור אלא בלימוד מגזרה שוה ממצורע, שנאמר בו "בהן ידו הימנית" ו"בהן רגלו הימנית"!¹²

אלא, אמר רבא: לעולם אית ליה לרבי שמעון גזרה שוה ממצורע. והכי קאמר: וכי נאמרה יד בקבלה? הוואיל ולא נאמרה יד בקבלה של דם החטאת אלא אצבע [ולקח מדם החטאת באצבעו], ואי אפשר לקבל באצבע, שאין האצבע לבדה יכולה להחזיק את הכלי שמתקבל בו הדם, אם כן, מתייחס הכתוב "ולקח מדם החטאת באצבעו" לנתינה על קרנות המזבח, שלאחר שיתקבל הדם בכלי, יטבול אצבעו בדם ויתן על גבי הקרנות. ונמצא, שגם אצבע לא נאמרה בקבלת הדם, ולפיכך אי אפשר ללמוד לקבלת הדם בגזירה שוה ממצורע, ולכן – קיבל בשמאל, כשרה!

אמר ליה רב סמא בריה דרב אשי לרבינא: וכי אין אפשרות להחזיק את הכלי שמתקבל בו הדם באצבע? והרי איפשר דעביד ליה און לשפת המזרק, ותוחב הכהן אצבעו לאותה און, ומקבל ביה את דם החטאת!¹³

אלא, אמר אבוי: במקרא נדרש לפניו ואחוריו כד-ב קמיפלאגי חכמים ורבי שמעון.

שאילו היתה נאמרת "יד" בקבלה, הייתי מודה שהיא בימין [וכדמפרש לקמן]. אולם מאחר שלא נאמר בקבלה יד, לא דרשינן מ"באצבעו" על קבלה שלפניו אלא דרשינן רק לאחוריו – "באצבעו ונתן", שלא תהא נתינה על קרנות המזבח אלא בימין!

הואיל ולא נאמרה יד בקבלה – קיבל בשמאל כשר!¹²

והוינן בה: ורבי שמעון, ממה נפשך: אי אית ליה גזירה שוה שדרשו לקמן [בע"ב] שקמיצה צריכה להעשות בימין בגזרה שוה של יד – יד ממצורע, שנאמר בו בהן ידו הימנית, אם כן, כי לא נאמרה יד בקבלה, מאי הוי? והרי אפשר ללמוד בגזירה שוה של אצבע – אצבע ממצורע לקבלה?

ואי לית ליה גזירה שוה ממצורע, אם כן, כי נאמרה "יד" בקבלה, מאי הוי? והרי אין מקור שעבודת "יד" היא דוקא בימין.

אמר רב יהודה: לעולם לית ליה לרבי שמעון גזרה שוה ממצורע, והכי קאמר: וכי נאמר יד ימין בקבלה? הוואיל ולא נאמר יד ימין בקבלה, קיבל בשמאל כשר!

אמר ליה רבה לרב יהודה: אי הכי, שלא דרש רבי שמעון גזרה שוה ממצורע, אפילו נתינה של דם החטאת על קרנות המזבח נמי תוכשר בשמאל, שהרי לא נאמר "אצבע ימין" בנתינה?¹³

[וראה במנחות ז ב שכן בתירא אומר שהקומץ בשמאל יחזור ויקמוץ בימין, כי מצינו הכשר לשמאל בהולכת המחטה ביום הכפורים, וביאר החזו"א, מנחות כ"א סק"ד, ששמאל אינו פוסל אלא הוא חסרון בעבודת ימין, ולכן אף שאם עלה ידו הזה אמינא שיוכל לחזור ולקמוץ, ומשמע שאינו פסול חיובי, וצריך לפרש שמסקנת הגמרא שטעמו של בן בתירא משום שקמיצה פסולה אינה נחשבת עבודה כי ישנה בחזרה, ויכול לחזור אף ששמאל הוא פסול חיובי. ויש לדקדק ממה שהביאה שם הגמרא ראייה רק מהולכת המחטה ולא מחפינת קטורת, שבחפינה אין פסול שמאל כלל, וכדלעיל]. וראה עוד להלן.

12. הגרי"ז [בספרו דף מו ד"ה לר"ש] כתב שלרבי שמעון אפילו חטאת וקמיצה – ששמאל פוסל בהן – אין צורך בימין מדיני העבודה, אלא רק משום שנאמר בחטאת "אצבע" ובקמיצה "יד" ולמדו בגזירה שוה ממצורע שהכוונה לאצבע ויד של ימין, ולפיכך תמה על מה שאמרו לעיל [יא א] שאם בא להוליך או להקטיר מנחה ביד, גם לרבי שמעון צריך לעבודה בימין. ובהלכה שייך "ימין" רק מדיני עבודה. וביאר שאין הכוונה שם

לומר שאינו צריך לעבודה בכלי שרת, וגם לא בא ללמד דין ימין בהולכת קמיצה, אלא לומר שדין מנחה להעשות ביד כהזאת חטאת [ויש לה הכשר גם בכלי שרת], ועל כל דין "יד" יש דין ימין ואינו מדיני העבודה.

ונמצא לביאורו שלדעת רבי שמעון אין בשמאל פסול חיובי, אלא חסרון "אצבע" או "יד" של ימין, והיינו משום שלמד גזירה שוה ממצורע, ובו ודאי לא שייך פסול חיובי, שאין בו עבודה, אלא חסרון תנון ואצבע של ימין, [ונב"ב נבאר כיצד למדו רבנן ששמאל הוא פסול חיובי].

וראה חזו"א נגעים [יב כב] שנקט שחלוק שמאל במצורע משמאל בחטאת וקמיצה לענין דיעבד, כי בחטאת וקמיצה למדו לפסול שמאל ולא משום חסרון ימין. ועיין בשו"ת חתם סופר [אה"ע ח"ב עא] והובאה תשובה זו גם בשו"ת רע"א [ח"א קכב].

13. לכאורה תמוה, איך אפשר להוסיף און למזרק, והרי נאמר בתבנית הבית והכלים [דברי הימים א כח] ויתן דוד לשלמה בנו את תבנית האולם והמזולגות והמזוקות הכל בכתב מיד ה'

"אצבע" נסובה על הנתינה שלפניו, ולא על הלקיחה שלפני פניו. וכמו כן סבר דלא נדרש מקרא לאחרייו, וכמבואר לעיל לגבי אצבע האמורה בדם החטאת, שאינו דורש לאצבע על נתינה שלאחריה.

ונמצא, שהוא חולק הן על רבי שמעון אביו, הסובר מקרא נדרש לאחרייו, והן על רבנן, שאמרו מקרא נדרש בין לפניו ובין לאחרייו.

אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: כל מקום שנאמר "אצבע" ו"כהונה" – אינה אלא ימין!

ואומרת הגמרא: קא סלקא דעתין, תרי [אצבע, וכהונה] בעינן, שהרי בוריקת דם החטאת נאמר "ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו", וילוף דוקא ממצורע שהזריקה בימין⁽¹⁾ משום שגם במצורע נאמרו "אצבע וכהונה", דכתיב "וטבל הכהן את אצבעו הימנית", אבל אי אפשר ללמוד למקום שנאמר רק אחת מתיבות אלו, שהרי במצורע נאמרו שתייהן, ואפשר לומר שרק כשנאמרו שתייהן הכוונה לימין.

ומקשינן: והרי קמיצה, דלא כתיב בה אלא כהונה בלבד, ותנן, קמץ בשמאל פסול?²

ומתריצין: אלא, אמר רבא, הכלל הוא כך: כל מקום שנאמר או אצבע או כהונה, אינו אלא ימין!⁽²⁾

אמר ליה אביו לרבא: הרי הולכת אברים לכבש,

רבי שמעון סבר מקרא נדרש רק לאחרייו ולא לפניו, ולפיכך ה"אצבע" שבפסוק "ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן על קרנות מזבח העולה", נסובה על הנתינה, האמורה אחריה, ולא על הקבלה האמורה לפניו. ואילו חכמים סברו שמקרא נדרש בין לפניו ובין לאחרייו, ולפיכך אצבע הכתובה בפסוק נסובה גם על קבלה.

אמר אביו: הא מימרא דרבי אלעזר ברבי שמעון, המובאת בסמוך, מפקא מדאבוה, ומפקא מדרבנן דבריו של רבי אלעזר ברבי שמעון חולקים על דברי רבי שמעון אביו, ועל דברי רבנן.

דתינא: רבי אלעזר ברבי שמעון אומר: כל מקום שנאמר אצבע בקבלה ולא נאמר אצבע בנתינה, אם שינה בקבלה, כגון שקיבל בשמאל, פסול. ואם שינה בנתינה, כשר, וסבר רבי אלעזר ברבי שמעון ש"אצבע" האמורה בדם החטאת נסובה אך ורק על "ולקח הכהן מדם החטאת" שלפניה, ולא על "ונתן על קרנות מזבח העולה" שלאחריה. ולפיכך למד בגזירה שזה ממצורע שאצבע היא בימין רק לגבי קבלה ולא לגבי נתינה.

וכל מקום שנאמר אצבע בנתינה – שינה בנתינה, פסול. שינה בקבלה, כשר!

והיכן נאמר אצבע בנתינה? בפר המילואים, דכתיב ביה "ולקחת מדם הפר, ונתת על קרנות המזבח, באצבעך". וקסבר רבי אלעזר ברבי שמעון כי מקרא נדרש לפניו בלבד ולא לפני פניו, ולפיכך

על השכיל, ולמדו מכך [לקמן לג א] שאסור להוסיף ולשנות צורתם, וראה תוס' להלן [סב א] שמעב אפילו במזבח.

ולדעת תוס' [ד"ה הואיל] יתכן שהכוונה לאוחז את המזרק על ידי כלי אחר שיש בו אוזן [אולם לא מצינו כלי קדש כזה, וכלי חול חוצץ כי אינו מינו], אך לדעת הריצב"א [ביומא נח א] שכלי שרת צריך לאוחזו בעצמו של כהן – וכמו שביארו הריטב"א והר"ן [בסוכה לו א] שבכלי שרת לא מועילה לקיחה על ידי דבר אחר – שבה הקושיא איך שייך להוסיף אוזן לכלי.

ואמנם **בביאור הגר"א** [ליו"ד קמא ס"ק לה] נקט ש"הכל בכתב" אינו מעכב במידות הכלים, ורק מזבח מעכב משום שמידותיו הם ממידות הבנין. עיש"ה.

1. עצם המקור לפסול שמאל ממצורע, מלמד לכאורה שפסולו משום חסרון ימין, שהרי במצורע לא שייך חסרון שמאל, אולם כבר תמה השטמ"ק מה איכפת לרבא אם דוקא ב"אצבע וכהונה" טעון ימין, והלא פסול שמאל נלמד בגזירה שיהי' יד יד ממצורע, [וראה בצאן קדשים ופנים מאירות וחק נתן

ביאורים שונים בזה], ובהכרח שמגזירה שזה לא היה למד פסול אלא משום חסרון ימין, ולכך הוצרך שיפרש הכתוב ששמאל פוסל כשאר פסולים, ואילו צריך "אצבע וכהונה" לא נדע ששמאל פוסל בקמיצה.

אולם בכתבי הגר"ז [מנחות י א] ביאר שאילו נלמד ימין מגזירה שזה, היה זה דין במעשה הקמיצה גרידא, ורק משום שנאמר בה כהונה דרשינן שמצד דיני העבודה היא טעונה ימין. והוכיח כן ממה שאמרו [שם ז ב] הובא לעיל ע"א הערה [11] שיש הכשר לשמאל בהולכת מחתה ביה"כ, וראה זו שייכת רק אם ימין הוא מדיני העבודה, כי אילו הוא דין במעשה הקמיצה אין זה נחשב שמצינו בה הכשר ולכן מקשינן הרי לא נאמר בה תרתי ולמה נחשבת מדיני העבודה.

2. **במקדש דוד** [כח ב] הקשה הרי "אצבע" נאמרה רק בחטאת, ובחטאת נאמר גם "כהונה", ולמה הוצרך לומר בה "אצבע" והלא לרבא אין צריך תרתי לחייב ימין.

העלה מכך ש"כהונה" מלמדת רק על יד ימין, ואילו "אצבע" מלמדת שתהיה "מיומנת שבימין" [כדלהלן נג א]

אינה מעכבת את הכפרה, שהרי אפילו אם לא קרבו האימורין כלל, הקרבן כשר⁽⁴⁾.

ומקשינן: והרי קבלה, דכתיב בה כהונה, שנאמר בה "והקריבו בני אהרן הכהנים"⁽⁵⁾ ודבר המעכב בכפרה הוא, ותנן: קבל בשמאל, פסול, ורבי שמעון מכשיר! ואיך מכשיר בה רבי שמעון?

ומתריצין: רבי שמעון תרתי בעי, שיהיה כתוב גם "אצבע" וגם "כהונה"!

ומקשינן: ומי בעי רבי שמעון תרתי? והתניא: רבי שמעון אומר: כל מקום שנאמר יד אינו אלא ימין, וכן כל מקום שנאמר אצבע אינו אלא ימין! ומוכח, שגם רבי שמעון סובר שדי לכתוב אחת מהן כדי ללמד שצריך "ימין".

ומתריצין: מקום שנאמר "אצבע" לא בעיא "כהונה" כדי לחייב לעשותה בימין. אבל מקום שנאמר רק "כהונה", בעיא לכתוב שם "אצבע"

שהולכת הדם בשמאל פסול אף שהולכת אברים כשר. וגם בזבח תודה הוכיח מדברי הרמב"ם [פ"ה מביא"מ הי"ח] שסתם וכתב שאם עבד בשמאל פסול, ומשמע בכל עבודות הדם אפילו בהולכה. [ניתכן דהיינו לרבנן דרבי שמעון שאי אפשר לבטל הולכת הדם. או שאם לא בטלה אלא עשאה שלא כדין פוסל, וכמבואר לעיל יג א]

ונפקא מינה בין הביאורים לענין הקטרה בשמאל, שאם ההכשר משום שאף בלעדיה הקרבן כשר, היא כשרה, ואם משום שאפשר לבטל הולכה, הרי הקטרה אסור לבטל לכתחילה. ובשטמ"ק [במנחות שם] הגיה בדברי רש"י שאפשר לשחוט בצד המזבח.

ובכתבי הגרי"ז ביאר שרש"י נקט "להפשיט ולנתח" משום שאין הבהמה נחשבת איברים עד אחר הפשט וניתוח, ונמצא שאם שחטה ברחוק והקריבה והפשט לא ביטל מצות הולכה, אך אין הטעם משום שאינם ראויים להקטרה קודם ההפשט, שהרי אם עבר והפשט קודם וריקה שייך בה הולכת איברים אף לאסור להקטירה עד שיורוק.

ובמקדש דוד [טו, ב] דן בעבודות שלא שייכות לכפרה כלל, כדיון המנורה והמזבח, אם כשרות בשמאל בהולכת איברים, או שרק הולכת איברים הוכשרה כי היא סוף עבודת הקרבן, אך דבר שהוא עבודה בפני עצמו יהא טעון ימין. ע"ש.

5. כך פירש"י, ובחק נתן תמה למה לא הביא רש"י את הפסוק "ולקח הכהן" שהובא לעיל. ובפשטות טעמו כי למדו עבודת קבלה מ"והקריבו". ובק"ן אורה כתב ש"ולקח הכהן" נאמר בחטאת, ובה רבי שמעון מודה שזריקה בשמאל פסולה, ולכן הביא רש"י את הכתוב בשאר הקרבנות, להוכיח כי אף שנאמר בהם כהונה מכשיר בהם רבי שמעון קבלה בשמאל.

דכתיב בהו כהונה, דכתיב "והקריב הכהן את הכל והקטיר המזבחה", ואמר מר — זו הולכת אברים לכבש! ותנן במסכת תמיד [פ"ד מ"ג] כיצד היא הולכת האיברים: תחילה מוליכים את הראש של הקרבן ואת רגל ימין הסמוכה לראש, והיות והראש חשוב יותר מהרגל נושא הכהן את הראש בימינו⁽³⁾, ואילו את הרגל של ימין הוא נושא בשמאלו, ובית עורה של הרגל, דהיינו המקום שממנו הופשט העור, מופנה כלפי העם לחוץ, ואילו מקום החתך מופנה כלפי המוליך, כדי שלא יראה לחוץ.

ולכאורה מוכח שלא כר"ב, שאמר "כל מקום שנאמר בו כהונה או אצבע אינו אלא ימין", שהרי בהולכה נאמר "כהונה", ובכל זאת מוליך בשמאל!?

ומתריץ ר"ב: כי אמרין "כל מקום שנאמר או אצבע או כהונה אינו אלא ימין", היינו רק בדבר המעכב כפרה, דומיא דהזאה דמצורע, שהיא מעכבת את הכפרה, ולא בהולכת איברים, שהיא

והאר האצבעות ביד ימין נחשבות שמאל, ולכן מליקה נעשית באגודל, כי אף שהיא אצבע שמאלית שביד ימין, כשרה למליקה שנאמר בה רק כהונה ולא "אצבע".

3. רש"י [בד"ה הרגל] פירש שמוליך את הרגל בשמאל משום שביד ימינו הוא מוליך את הראש החשוב יותר מרגל. ולכאורה תמוה שהרי במסקנת הגמרא היא ששמאל אינו פוסל כי הולכת איברים אינה מעכבת, ולמה הוצרך לטעם מחודש. ותירץ הגרי"ד סולוביצק כי גם אם אין עבודת הולכה טעונה ימין, עדין היה צריך להוליך בימין משום שמעשה מצוה נעשה בימין, ולכן הוצרך רש"י לטעם שמוליך בשמאל.

ועדין צריך לברר את מקור הדין שמוליך את הראש ורגל ביחד, וממילא מוכרח לאחוז את הרגל בשמאל, ולמה לא יתחייב להוליכן בזה אחר זה ושניהם בימין, [ונקרבן ציבור יש הלכה שיקריבו י"א כהנים ולא יותר, אך קרבן יחיד יכול כהן אחד להקריב כולו — יומא כו ב].

וביאר הגרי"ז שהחייב לעשות מצוה בימין, אינו מדין המצוה כמו בעבודה, אלא דין על עושה המצוה, ובאופן שכבר עושה בימינו את המצוה, אינו מחויב להמתין עד שתתפנה לעשות מצוה אחרת, שאינו צריך לתת לכהן אחר שיעשנה במקומו בימין.

4. רש"י [בד"ה המעכב] פירש שהולכת אברים אינה מעכבת כפרה, שהרי אפילו אם לא יקרבו האימורין הקרבן כשר. ונמצא לכאורה שהולכת הדם בשמאל תפסול, כי היא לפני זריקה המעכבת. אולם במנחות [י א] פירש שאפשר לבטל הולכה אם יפשיט וינתח בצד המזבח, וטעם זה מועיל גם בהולכת דם.

וראה ק"ן אורה כרש"י בסוגיין ממה שאמרו ביומא [מו ב]

להעשות ברגל ימין, וכן **אזן אזן לרציעה!** ולמה הוצרך רבא ללמוד קמיצה בגזירה שוה של יד יד, והרי **מדריבה בר בר חנה נפקא** שהרי נאמרה "כהונה" בקמיצה?

ומתריצין: הוצרכו שני לימודים לקמיצה בימין. **חד לקומץ**, שצריכה הקמיצה להעשות בימין, **וחד לקידוש קומץ**, שצריך לתת את הקומץ, לאחר שקמצו אותו, לתוך כלי שרת אחר, ובכך הוא מתקדש בתוך קומץ. ואחיזת הכלי ונתינת הקומץ לתוך הכל צריכות להעשות בימין⁽⁷⁾, ולפיכך צריכים ללימוד נוסף.

ומקשינן: **ולרבי שמעון, דלא בעי קידוש קומץ** כה-א בכלי שרת, וכן **למאן דאמר** [במנחות כו א] **לרבי שמעון נמי בעי קידוש קומץ**, אך יחד עם זאת סבר שאפילו אם מקדש **בשמאל אכשורי מכשר** רבי שמעון, אם כן, **יד-יד דרבא, למה לי?** שהרי קידוש הקומץ בכלי, או שלא צריכים אותו, או שהוא כשר אפילו בשמאל?

ואי תאמר שהגזירה שוה באה ללמד לקמיצה עצמה שהיא רק בימין [שהרי לרבי שמעון "כהן" האמור בקמיצה אינו מלמד שהיא בימין], עדיין יקשה, הרי קמיצה עצמה, **מדרב יהודה בריה דרבי חייא נפקא**.

דאמר רב יהודה בריה דרבי חייא: מאי טעמא דרבי שמעון שהכשיר הקטרת הקומץ שלא בכלי שרת, ואמר שיכול ליטלו בידו לאחר שקמץ אותו

כדי לחייב לעשות בימין. ולכן בקבלה שנאמר בה כהונה בלבד מכשיר רבי שמעון בשמאל.

ומקשינן: **ואלא "כהן" שנאמר בקבלה**,⁽⁶⁾ **למה לי?** והרי כבר נאמר בה "בני אהרן", וידוע לנו שטעונה כהונה, ואילו ללמד שצריך לעשותה בימין אי אפשר ללמוד מ"כהן", ולשם מה נכתב בה גם "כהן"?

ומתריצין: "כהן" האמור בקבלה בא ללמדנו שעבודת הכהנים כשרה רק כאשר הם **בכיהונן**, כשהם לבושים בבגדי כהונה.

ומקשינן עוד: **והרי זריקה, דלא כתב בהו אלא "כהונה", ותנן: זרק בשמאל פסול! ולא פליג רבי שמעון**. והרי אמרת שלדעת רבי שמעון עבודה שנאמר בה "כהונה" צריך לכתוב בה גם "אצבע" כדי לפוסלה אם נעשית בשמאל, ולפיכך מכשיר רבי שמעון קבלה בשמאל, ולמה פסל זריקה בשמאל?

ומתריצין: **אמר אבוי: אמנם במשנה לא הזכר שרבי שמעון חולק ומכשיר זריקה בשמאל, אבל פליג בברייתא. דתניא: קיבל בשמאל פסול. ורבי שמעון מכשיר. זרק בשמאל פסול. ורבי שמעון מכשיר!**

ועוד מקשינן לפי דברי רבה בר בר חנה בשם רבי יוחנן [אליבא דרבא], שכל מקום שנאמר כהונה צריך לעשותה בימין: **אלא הא דאמר רבא** שהמקור לדין ימין נלמד בגזירה שוה של **יד יד** ממצורע **לקמיצה**, וכן לומדים **רגל רגל** ממצורע **לחליצה** שצריכה

6. **רש"י** [בד"ה ואלא] פירש שקושיית הגמרא נסובה על "כהונה" האמורה בקבלה, שאינה נצרכת לרבי שמעון שמכשיר בה שמאל. ולולי דבריו לכאורה היה ניתן לפרש שהקושיא על "כהונה" האמורה במצורע, שאינה נצרכת לרבי שמעון משום ש"אצבע לא בעיא כהונה".

אולם **בצאן קדשים** כתב שרש"י לא פירש כן, משום שקושיא זו היה אפשר להקשות לרבה שאמר כי אליבא דרבנן "או אצבע או כהונה", וגם משום שתשובת הגמרא "בכיהונן" אינה שייכת אלא בעבודה ולא בהזאה על מצורע, ובהכרח שהקושיא על האמור בקבלה.

7. **רש"י** [בד"ה לקידוש] פירש שצריך לאחוז את הכלי שרת שמקדש בו ביד ימין, ובמנחות [י ב] פירש שצריך לתת את הקומץ בתוך הכלי לקדשו ביד ימין, וכתב **הרש"ש** שצריך לעשות את שתי הפעולות בימינו, וכן משמע במנחות [ז א], וראה לעיל [יג ב בהערה] שלגבי עבודת קבלת הדם נחשב האחוז את הכלי כעובד, אך לגבי קידוש הקומץ הנותנו בכלי

הוא העובד.

ובשטמק [במנחות שם אות ג] הקשה למה צריך לדרוש מקרא ליתן בימינו בכלי, והרי אם העבירו ליד שמאל דינו כנשפך לרצפה ופסול, כי אף אם אפשר לקדש בשמאל, כיון שיצא מהיד שהתקדש בה נחשב כ"נשפך". [ולכן פירש כרש"י בסוגיין], **ובחזו"א** מנחות [כ"א ז] הקשה שגם לאחיזת הכלי אין צריך קרא כי ניתן ללמוד מקבלת הדם, ולכן העמיד שהפסוק מדובר באופן שמחה כהן אחר את הקומץ מידו לתוך הכלי, שגם זה צריך להעשות בימין.

עוד יש ליישב על פי דברי הגר"ח [פ"ג מתמידין ומוספין ה"ד] שחציצה פוסלת רק בעבודה שטעונה ימין, כי עבודה שכשרה בשמאל אינה צריכה להעשות בעצמו של כהן, אלא רק דין הוא שכהן יעשה את העבודה, ונמצא כי לולי שלמדנו מקרא שנתינה בכלי טעונה ימין, לא היתה חציצה פוסלת, ואף פסול נשפך לא היה בה כי לא יצאה מימינו.

ועוד יש ליישב כדברי הגר"ח [פ"ג ממעה"ק ה"ב] שביאר כי קומץ שחלקו בשני כלים חוזר ומקדש משום שאין נשפך